

56-й випуск регулярного дайджесту про вплив виходу іноземних компаній на економіку РФ

Підготовлено командою KSE Institute та членами Ради Директорів KSE за підтримки Міжнародного фонду "Відродження"; 16.10-01.11.2023. **Ми продовжуватимемо надавати оновлену інформацію двічі на місяць.**

На початку російського вторгнення в Україну KSE Institute запустив аналітичний проєкт, який отримав назву "Самосанкції" (або SelfSanctions), спрямований на збір даних про іноземні компанії, які працюють на російському ринку та обмежують або припиняють свою діяльність. Експертиза даних була проведена спільно з фахівцями/спеціалістами Мінекономіки, МЗС та Мінцифри. База даних KSE Institute частково наповнена з бази даних Єльської школи менеджменту та інших відкритих джерел. База даних містить багато різноманітної інформації, ми збираємо щоденну статистику щодо зміни статусу іноземних компаній, що працюють/працювали на російському ринку та обмежують чи припиняють свою діяльність. Також ми створили Telegram-бот https://t.me/exit_ru_bot для відстеження/моніторингу новин про пріоритетні іноземні компанії (охоплення 1, 2, 3 або 7 днів моніторингу) і проводимо регулярний аналіз зміни курсів акцій і капіталізації материнських груп компаній, які мають або мали бізнес в Росії. База KSE частково базується на даних з бази [Yale's School of Management](https://yale.edu), [дослідженні Університету Сент-Галлена](https://www.bloodyenergy.com), сайтів pravda.com.ua, squeezeputin.com, <https://bloodyenergy.com>, leave-russia.org та інших відкритих джерел. Дані верифікуються KSE і компаніям призначається додатковий статус KSE. Дані щодо акцій взяті з Google і Yahoo Finance. Водночас база KSE є найбільш повною та вичерпною і містить набагато більше інформації, ніж більшість інших схожих за тематикою баз даних, оскільки вона також містить дані про кількість персоналу, доходи, капітал та інші фінансові показники, збирає останні оновлення та зміни у статусах, посилання на використані джерела, щоденні оновлення з нашого [Telegram-бота](https://t.me/exit_ru_bot) тощо.

KSE Institute та проєкт [Leave Russia](https://leave-russia.org) входять до [коаліції B4Ukraine](https://www.b4ukraine.com) з середини 2022 року.

KSE Institute радий повідомити, що [завершено процес об'єднання](https://leave-russia.org) з проєктом leave-russia.org, розробленим командою волонтерів.

Також ми розробили сканер штрих-кодів, який доступний тут: <https://leaverussia.kse.ua/> (лише для мобільних пристроїв!) або в нашому [Telegram-боті](https://t.me/exit_ru_bot). Він дозволяє знайти будь-який бренд або компанію, яка працює в Росії, просто відсканувавши штрих-код.

ЗНІМОК З БАЗИ ДАНИХ KSE на 01.11.2023

Кількість компаній, які **продовжують діяльність у Росії** (Статус KSE "залишаються"¹) – 1 503 (+25 за 2 тижні)

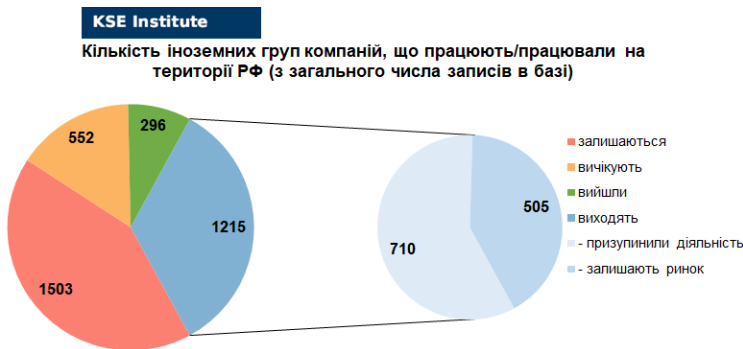
Кількість компаній, які **скоротили поточні операції та призупинили нові інвестиції** (статус KSE "вичікують") – 552 (+4 за 2 тижні)

Кількість компаній, які **згорнули російські операції** (статус KSE "виходять") – 1 215 (-6 за 2 тижні)

Кількість компаній, які **завершили вихід з РФ** (статус KSE "вийшли") – 296 (+8 за 2 тижні, +12 за місяць)

Станом на 1 листопада ми ідентифікували близько **3 566 компаній, організацій і їх брендів з 95 країн та 58 галузей** і їхню позицію щодо роботи на ринку РФ, близько 40% з них публічні. Для **~1 520 публічних груп компаній** ми також ідентифікували (за можливості) їхній операційний бізнес в РФ (наявність контрольної частки в юридичній особі та отриману виручку) та знайшли дані за 2021 рік до вторгнення, що дало змогу підрахувати вартість інвестованого в країні капіталу (близько **\$193,2 млрд**), локальну виручку (на загальну суму **\$314,5 млрд**), локальні активи (на загальну суму **\$336,5 млрд**), а також персонал (близько **1,439 млн осіб**) і сплачені податки (близько **\$25,4 млрд**). **1 767 іноземних компаній** вже частково скоротили, призупинили або припинили свою діяльність в Росії. Також, ми додали інформацію про **296 компаній, які завершили продаж/ліквідацію свого бізнесу в Росії** на базі зібраної з офіційних реєстрів інформації.

Як видно з таблиць нижче, станом на 1 листопада, **296 компаній, які вже повністю вийшли з РФ**, в 2021 році мали щонайменше **491,5 тис чол персоналу, \$81,4 млрд річного доходу, \$42,4 млрд капіталу та \$69,1 млрд активів**; компанії, які **оголосили про повний вихід з Росії**, мали **248,3 тис чол персоналу, \$41,6 млрд річного доходу, \$17,0 млрд капіталу та \$28,0 млрд активів**; компанії, які **призупинили свою діяльність** на російському ринку, мали **92,8 тис чол персоналу, річний дохід у розмірі \$24,4 млрд, \$35,3 млрд капіталу і \$84,2 млрд активів**.

ТОП-10 країн і галузей за кількістю компаній з бази KSE

Країна штаб-квартири	Кількість компаній	Галузь	Кількість компаній
США	751	FMCG+споживчі товари	331
Німеччина	413	Фінанси та платежі	249
Великобританія	271	Електроніка	233
Китай	201	Енергетика, нафта і газ	223
Японія	177	IT	195
Франція	171	Промислове обладнання	178
Швейцарія	153	Фарма, охорона здоров'я	175
Італія	123	Автомобілебудування	170
Нідерланди	100	Їжа та напої	134
Фінляндія	97	Виробництво	126

¹ - KSE status "leave" або "виходять" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що повністю завершують роботу в Росії або компанії, що офіційно повідомили що вони тимчасово скорочують операції в РФ

- KSE status "wait" або "вичікують" - Компанії, які опублікували на офіційному сайті компанії (або їхній реліз з'явився в іноземному виданні як FT, NYT тощо) що вони скорочують лише частину бізнес операцій, продовжуючи роботу по іншим операціям або компанії, які повідомили що відкладають майбутні

інвестиції/розробки/маркетинг, при цьому продовжують свою основну діяльність

- KSE status "stay" або "залишаються" - Компанії, що ігнорують вимоги до виходу/скорочення діяльності в Росії, також компанії, які офіційно заявили, що залишаються в Росії або новин по їх виходу не було знайдено

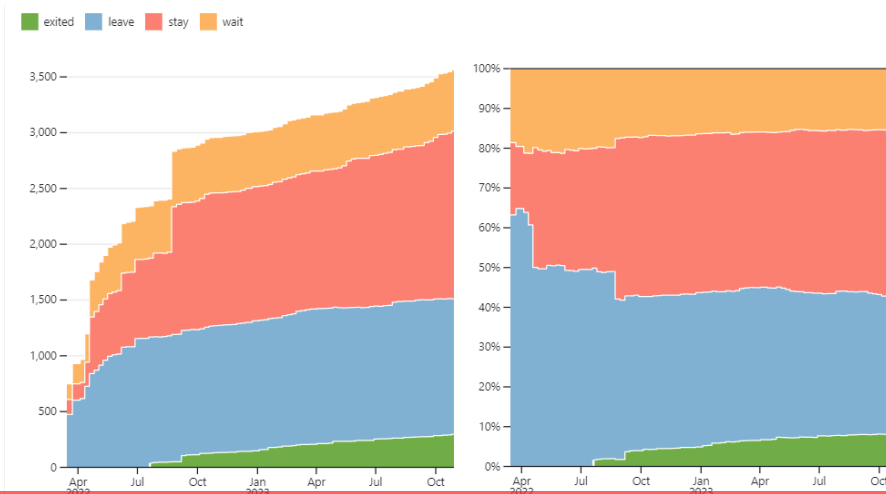
- KSE status "exited" або "вийшли" - Компанії, які продали свій бізнес/активи або свою частку бізнесу місцевому партнеру/розірвали стосунки та залишили ринок. Також цей статус присвоюється компаніям, які ліквідуються.

Наведена нижче таблиця базується на даних за 2021 рік, доступних для ~1 520 ТОП публічних компаній, що працюють / працювали в РФ²:

KSE Institute						
Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Кількість персоналу в РФ, 2021	Дохід в РФ, 2021, млн дол	Капітал в РФ, 2021, млн дол	Активи в РФ, 2021, млн дол	Податки в РФ, 2021, млн дол
вийшли	296	491 458	81 395	42 358	69 118	5 041
виходять, в т.ч.:	316	341 162	65 979	52 306	112 180	2 269
намір про повний вихід	140	248 327	41 603	17 004	28 001	1 525
призупинення операцій	176	92 835	24 376	35 302	84 179	744
вичікують	239	158 542	64 606	44 814	49 081	3 713
залишаються	669	447 653	102 477	53 703	106 128	14 366
Всього	1 520	1 438 815	314 457	193 181	336 508	25 388

Якщо з початку російського вторгнення в Україну відсоток компаній, які згортають операції в РФ, різко зростав до середини квітня 2022 р, то протягом останніх 14 місяців співвідношення тих, хто йде чи залишається, практично не змінюється, хоча ми все ще бачимо періодичне зростання частки тих компаній, які залишаються на ринку РФ (за рахунок додавання нових компаній в базу, 75 було додано в жовтні 2023). Тим не менше, **якщо оперувати загальними цифрами** в базі даних KSE, близько 34,1% компаній вже заявили про вихід з ринку РФ або призупинили свою діяльність, але 42,1% все ще залишаються присутніми в країні, 15,5% вичікують і лише 8,3% здійснили повний вихід³.

У той же час, з т.з. на економіку Росії, вплив лише 296 компаній, які повністю вийшли з країни, складно не дооцінити, оскільки в 2021 році в них працювало 34,2% персоналу, зайнятого в іноземних компаніях, а компаніям належало близько 20,5% активів, 21,9% капіталу інвестованого іноземними компаніями в країну, і в 2021 році вони генерували виручки на 81,4 млрд дол або 25,9% від всієї виручки і сплатили ~5,0 млрд дол податків або 19,9% від загальної суми податків, сплачених компаніями, які спостерігалися. Дані по 1 520 ТОП компаній представлені в таблиці вище.

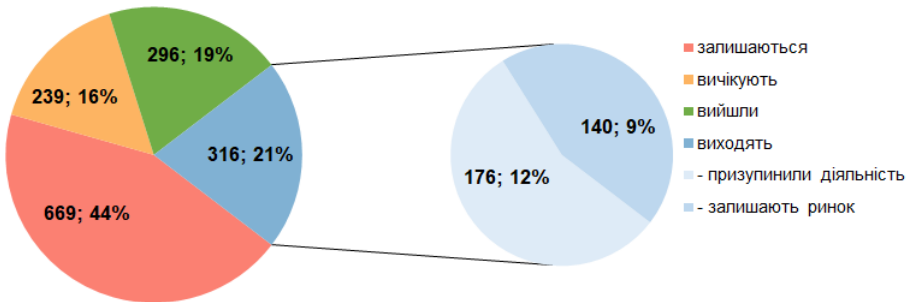

Щоб уникнути неправильного тлумачення цифр, ще раз наголошуємо, що в базі KSE Institute містяться фінансові дані приблизно 1520 унікальних груп іноземних компаній, які беруть участь у приблизно 2045 місцевих юридичних особах в Росії. А загальна кількість записів - вже більше 3566 і постійно зростає. Це означає, що найправильнішим способом порахувати реальний % різних статусів від загального числа буде взяти лише ті компанії, виручка та інші фінпоказники яких у нас зібрані в базі даних. Для решти компаній ми не змогли поки ідентифікувати компанії, представлені в Росії, доходи яких фізично отримані в країні. В основному, це іноземні компанії, які мають торгові відносини з Росією, або, наприклад, спортивні (86 записів) та інші асоціації та НУО (23 записів), туристичні та круїзні компанії (24 записи), ЗМІ (42 записи), Кіно (17 записів) та Розваги (24 записи) або компанії, які ніколи не мали навіть представництва в країні. На нашу думку, набагато точніше було б базувати розрахунки реальних виходів або % інших статусів у порівнянні з тими ~1520 унікальними іноземними компаніями, де ми змогли визначити доходи, отримані в Росії заснованими ними місцевими компаніями. Для отримання більш детальної інформації дивіться наступні діаграми:

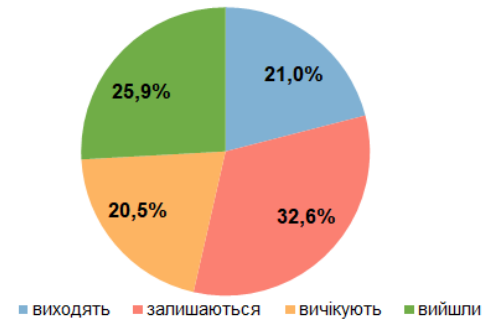
² Коли ми аналізуємо кількість локальних компаній в Росії, кількість персоналу та місцеві фінансові показники (наприклад, дохід, капітал, активи, сплачені податки) - KSE Institute використовує дані згідно з Російськими стандартами бухгалтерського обліку (або РСБУ) з офіційного реєстру ЕГРЮЛЬ, усі кроки, як ми це робимо, детально пояснюються в [Методології, яку ми опублікували тут](#). Основне джерело для локальних фінпоказників - дані Федеральної податкової служби Росії. Останні доступні консолідовані дані для найбільших російських підрозділів кожної групи представлені відповідно до місцевих стандартів бухгалтерського обліку, за винятком внутрішньогрупових виключень та інших коригувань по МСФЗ або GAAP. Більше деталей [розміщено тут](#).

³ 24 липня 2022 року ми ввели новий статус «вийшли», який відображає дії компаній щодо завершення виходу з російського ринку. Статус ґрунтується на даних з ЕГРЮЛ Росії та додатковому аналізі, такому як оголошення компаній і публікації в ЗМІ про діяльність компанії. У той же час, діяльність компаній може бути складно відстежити, і їх можна пропустити в аналізі, особливо для компаній, які мало висвітлюються в ЗМІ. Закликаємо наших читачів повідомляти нам, якщо вони знайомі з діями компаній, які суперечать їхнім заявам про вихід, через [форму зворотного зв'язку](#) на сайті <https://leave-russia.org/>.

К-ть іноземних груп компаній з ідентифікованою в 2021 р. виручкою на території РФ

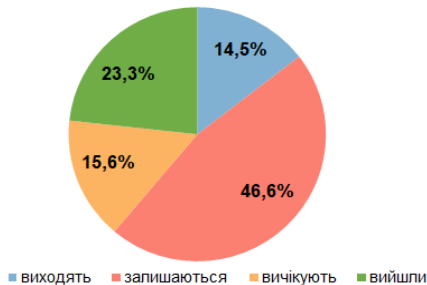
Частка доходу в 2021 році за статусами KSE для ~1520 компаній з фінпоказниками

Як видно на діаграмах вище на основі даних за 2021 рік, % **виходу** отриманий на основі кількості компаній (19%) і частки вилученого в результаті їх виходу доходу (25,9%). У той же час зовсім інша картина для тих, хто ще **залишається** - 44% компаній представляють 32,6% доходу, а 16% **компаній, що вчікують**, представляють 20,5% доходу, отриманого в Росії. Висновок може полягати в тому, що менші компанії з нижчими доходами вважають за краще залишатися, а ті, які мають більший дохід, більш охочі вчікувати, обмежуючи свої інвестиції як виправдання (водночас вони продовжують заробляти та реінвестувати свій прибуток в Росії).

KSE Institute вже зібрав і проаналізував дані про дохід, капітал, активи та чистий прибуток (прибуток або збиток) у **2022 році** для ~1430 компаній (близько 90 компаній, дані яких у нас були зібрані раніше не надали свою звітність) і надає нижче детальний аналіз.

Частка доходу в 2022 році за статусами KSE для ~1430 компаній з фінпоказниками

Статус, присвоєний KSE	К-ть компаній з виручкою в базі KSE	Дохід в РФ, 2022, млн дол	Капітал в РФ, 2022, млн дол	Активи в РФ, 2022, млн дол	Прибуток/збиток в РФ, 2022, млн дол
вийшли	296	54 410	23 685	52 418	3 690
виходять, в т.ч.:	294	33 976	42 087	108 680	-620
намір про повний вихід	130	23 059	11 518	28 095	-310
призупинення операцій	164	10 917	30 569	80 586	-310
вчікують	219	36 413	19 685	44 824	1 395
залишаються	623	108 949	44 046	127 779	10 437
Всього	1 432	233 748	129 504	333 701	14 902

Як ви можете бачити з діаграм вище, компанії, які **повністю вийшли** з Росії, змогли отримати на 2,6% менше доходу в 2022 році (23,3% від загального обсягу), ніж у 2021 році (25,9% від загального обсягу, що зрозуміло, оскільки більшість із них залишили країну ще до кінця року). **Компанії, що виходять**, також отримали значно менше (-6,5%) доходів у 2022 році (14,5% від загального обсягу), ніж у 2021 році (21,0% від загального обсягу). Водночас **компанії, що залишилися**, змогли отримати значно більшу (+14,0%) виручку в 2022 (46,6% від загального обсягу), ніж у 2021 році (32,6% від загального обсягу). Компанії зі статусом «**вчікують**»⁴ отримали меншу частку (-4,9%) доходу в 2022 році (15,6% від загального обсягу) проти 20,5% від загального обсягу в 2021 році. Отже, ключовий висновок полягає в тому, що гроші важливі для тих компаній, які все ще пов'язані з місцевим бізнесом у Росії.

Підсумовуючи результати нових даних, отриманих за 2022 році та порівнюючи їх із 2021 роком, можна побачити позитивні тенденції щодо значного падіння доходів та капіталу. Лише активи майже не змінилися (333,7⁵ млрд доларів США у 2022 році проти 336,5 млрд доларів США у 2021 році) і навіть, ймовірно, збільшилися би, якщо було б отримано решту звітів для приблизно 90-100 компаній (якщо компанії не вирішать не розголошувати їх). KSE Institute опублікував раніше масштабне дослідження «[Як змінилися доходи іноземного бізнесу в РФ в 2022 році і чому так багато компаній досі не йдуть](https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4453963)». Ознайомитися з англійською версією звіту можна за посиланням: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=4453963.

У липні KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікували нове дослідження під назвою "The Business of Staying: a closer look at multinational revenues and taxes in Russia in 2022", скачати повний текст англійською мовою можна за наступними посиланнями: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/07/The-Business-of-Staying-1.pdf> та <https://b4ukraine.org/pdf/BusinessOfStaying.pdf>

Також у вересні 2023 року KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікували чергове дослідження під назвою «The Business of Leaving: How Multinationals Can Responsibly Exit Russia», завантажити повний текст англійською мовою можна тут: https://b4ukraine.org/pdf/B4Ukraine_Business_of_Leaving_report.pdf

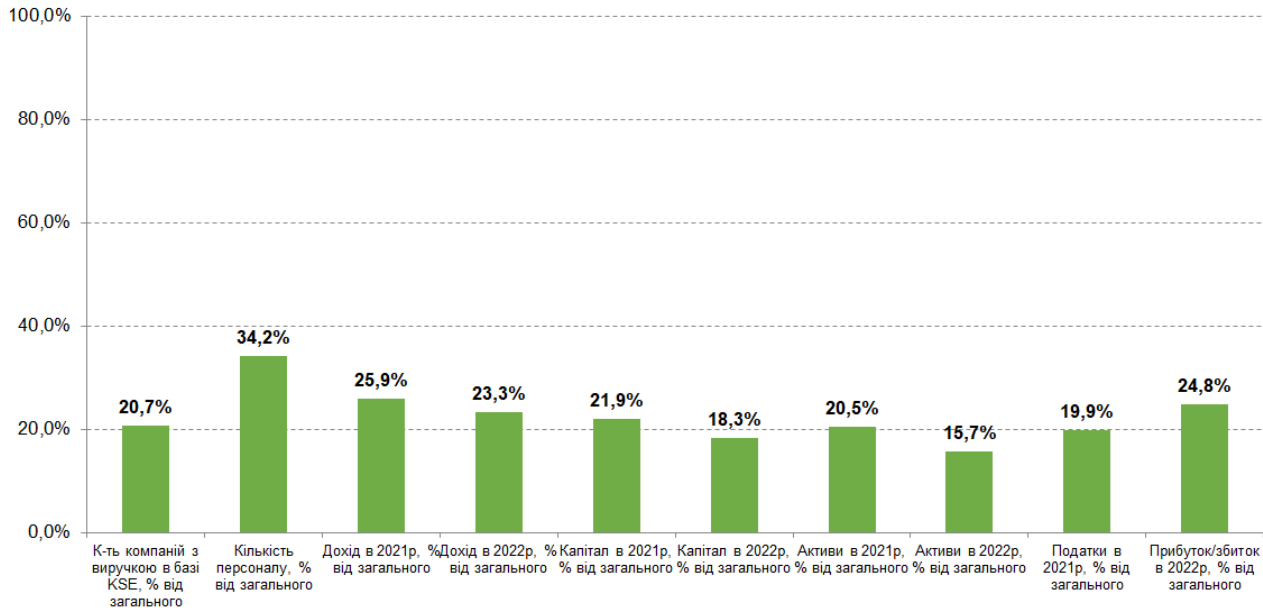
⁴ Після 20 місяців війни розпочатою Росією в Україні ми припускаємо, що часу було цілком достатньо, щоб прийняти рішення покинути країну-агресора для всіх міжнародних бізнесів. Тому для KSE Institute компанії відмічені статусами «залишаються» та «вчікують» по суті нічим суттєво не відрізняються.

⁵ Збільшення активів порівняно з попередніми даними пояснюється додаванням нещодавно зібраної інформації про активи банків, яка раніше була недоступна, а також додаванням кількох нових компаній з рейтингу Топ-50 найбільших іноземних компаній від [Forbes Russia](https://www.forbes.com).

Поточний прогрес компаній, які повністю вийшли проти інших таких:

KSE Institute

% компаній, які вийшли з Росії з продажем або ліквідацією та їх ключові статистичні дані

Більше інфографіки і аналітики у спеціальному розділі нашого сайту за посиланням <https://leave-russia.org/uk/bi-analytics>

Ключові оновлення з останніх російських новин:

Путін може не отримати мільйон професійних робітників: Рахункова палата вказала на недофінансованість професійної освіти

13.10.2023 | До першого читання в законопроекті про бюджет на найближчі три роки є "явна недофінансованість" за проектом "Професіоналітет", на нього прийнято в 2024 р. рішення виділити 15,9 млрд руб. (по 9,7 млрд у наступні два роки). Це на 495,1 млн. руб. менше, ніж виділялося у 2023 р.

<https://www.vedomosti.ru/society/articles/2023/10/13/1000378-schetnaya-palata-ukazala-na-nedofinansirovannost-sferi-professionalnogo-obrazovaniya>

Суд у Москві заарештував майно російської "дочки" Adidas на 3,5 млрд рублів

13.10.2023 | Арбітражний суд Москви 11 жовтня за заявою оператора московського парку розваг "Острів Мрії" вжив заходів забезпечення за позовом до російської структури ритейлера Adidas про стягнення 3,5 млрд рублів, йдеться у ухвалі на сайті суду.

<https://www.interfax.ru/russia/925798>

У Мінфіні оцінили можливість вилучення доходів у банків

16.10.2023 | Говорити про вилучення доходів у банків потрібно наприкінці року, коли будуть результати, повідомив заступник міністра фінансів Олексій Сазанов. Глава Мінфіну РФ Антон Силуанов повідомляв, що не всі банки з державною участю хочуть платити дивіденди. За його словами, з цієї причини у низці країн податок на прибуток для банків вищий, ніж для звичайних секторів.

<https://finance.rambler.ru/economics/51599014-v-minfine-otsenili-vozmozhnost-izyatiya-dohodov-u-bankov/>

Уряд Росії розглядає прив'язку курсових мит до світових цін

16.10.2023 | В уряді обмірковують можливість доповнення експортного мита, прив'язаного до курсу рубля, пропонуючи враховувати у її формулі світові ціни на товари, що оподатковуються. Таким чином, якщо ціни впадуть нижче за певний рівень, то мито застосовуватися не буде, як і при зниженні курсу рубля.

<https://www.kommersant.ru/doc/6280591>

Росія обмежила ввезення риби та морепродуктів з Японії

16.10.2023 | Россільгоспнагляд повідомив, що з 16 жовтня приєднався до тимчасових обмежувальних заходів, запроваджених КНР, та обмежив імпорт риби та морепродуктів з Японії. Китай обмежив імпорт через скидання очищеної від радіоактивних речовин води з японської АЕС «Фукусіма» до океану.

<https://www.kommersant.ru/doc/6280789>

Мінфін Росії спрогнозував підвищення експортного мита на нафту з 1 листопада.

16.10.2023 | Згідно з розрахунками Мінфіну, експортне мито на світлі нафтопродукти та олії підвищиться до \$7,8 за тону, на темні — \$26,2. Мито на експорт товарного бензину досягне \$7,8, прямогонного (нафта) - \$14,4 за тону. Мито на скраплений газ становитиме \$2,2, на чисті фракції зрідженого вуглеводневого газу — \$1,9, на кокс — \$1,7 за тону. Наразі експортне мито на нафту становить \$23,9.

<https://www.kommersant.ru/doc/6281101>

Керуючі компанії подали документи не на всі ЗПІФи із заблокованими іноземними активами

17.10.2023 | Завершився термін подання керуючими компаніями правил ЗПІФів виділення заблокованих іноземних активів з ринкових фондів. За оцінкою ЦБ, із понад 80 ПІФів, які має торкнутися виділення, правила подано лише за 60 фондами. На тих, хто запізнився, чекають приписи від регулятора та виправлення порушень у короткі терміни. При цьому у компаній залишаються питання, у тому числі щодо оцінки та ціни реалізації проблемних активів.

<https://www.kommersant.ru/doc/6281402>

Федеральний бюджет ризикує недоотримати 335 млрд. за три роки, прогнозує Рахункова палата.

17.10.2023 | За оцінками Рахункова палати, з урахуванням додаткових доходів протягом трьох років сума недостачі може становити 84,1 млрд крб. 2024 року, 108,2 млрд 2025-го, 142,7 млрд руб. 2026 року. Рахункова палата очікує на недонадходження з ПДВ на товари та послуги, що реалізуються всередині РФ, а також від акцизів на тютюнову продукцію.

<https://www.kommersant.ru/doc/6281583>

Суд вперше скасував угоду щодо продажу активів компанії з «недружніх» країн російському бізнесу

18.10.2023 | Влітку 2022 року «дочка» німецької будівельної компанії Bauer Spezialtiefbau продала активи російському бізнесменові, суд визнав цю угоду недійсною через відсутність дозволу урядової комісії.

<https://www.forbes.ru/biznes/498637-sud-vpervye-otmenil-provedennuu-v-obhod-pravkomissii-sdelku-s-inostrannymi-aktivami>

Суд визнав банкрутом російську «дочку» Google

19.10.2023 | Арбітражний суд Москви визнав банкрутом російську "дочку" Google - ТОВ "Гугл", яка заборгувала 861 кредиторі 53,6 млрд руб. Суд запровадив щодо боржника конкурсне провадження терміном на шість місяців і як конкурсний керуючий затвердив Валерія Таляровського, який раніше був тимчасовим керуючим ТОВ.

<https://www.kommersant.ru/doc/6282691>

<https://www.vedomosti.ru/technology/articles/2023/10/19/1001364-sud-priznal-bankrotom-rossiiskuyu-dochku-google>

Суд заарештував активи Credit Suisse у Росії на суму понад \$20 млн

19.10.2023 | Суд заарештував кошти на рахунках Credit Suisse у межах суми позову калужського Газенергобанку — €10,12 млн і \$10,25 млн, які зберігаються на рахунках у АТ «Банк Кредит Свісс». Також заарештовано 99,9% акцій банку «Кредит Свісс» і «Кредит Свісс Сек'юритіз», які належать Credit Suisse AG, і заборонив розпоряджатися цими акціями та частками в межах заявлених позовних вимог у частині, не покритій арештом грошових коштів.

<https://www.forbes.ru/finansy/498815-cud-arestoval-aktivy-credit-suisse-v-rossii-na-summu-bolee-20-mln>

Іноземні "дочки" експортерів РФ також будуть зобов'язані продавати валютну виручку

19.10.2023 | Закордонні «дочки» російських експортерів, яких зобов'язали продавати валютну виручку, також мають виконувати указ президента про продаж валютної виручки. Також бізнесу дозволять у рамках ліміту погашати зовнішній борг, низка компаній (у галузях паливно-енергетичного комплексу, чорної та кольорової металургії, хімічної та лісової промисловості, зернового господарства) звітуватимуть про свої валютні активи та зобов'язання за кордоном.

<https://tass.ru/ekonomika/19067103>

Росстат спрогнозував скорочення населення Росії до 138,7 млн осіб до 2046 року

20.10.2023 | Населення Росії до 1 січня 2046 р. зменшиться на 7,68 млн осіб порівняно з 2023 р. і становитиме 138,77 млн осіб. Про це йдеться у демографічному прогнозі Росстату, розрахованому з урахуванням результатів всеросійського перепису населення у жовтні – листопаді 2021 р.

<https://www.vedomosti.ru/society/news/2023/10/20/1001774-rosstat-sprognoziroval-sokraschenie-naseleniya>

Глава Федеральної митної служби назвав перспективні коридори для російської зовнішньої торгівлі

25.10.2023 | Російська торгівля переорієнтувалася на схід і південь, констатує виконуючий обов'язки голови Федеральної митної служби Руслан Давидов. Серед перспективних напрямків, де необхідно спростити митні процедури, він називає Азербайджан, Іран, Узбекистан.

<https://www.rbc.ru/economics/25/10/2023/65377cff9a79478a09afe07a>

Влада запланувала отримати з багатих росіян 570 млрд рублів

25.10.2023 | Уряд розраховує отримати 569,9 млрд руб. у федеральний бюджет від «податку на багатих» у найближчі три роки, пишуть «Известия» із посиланням на матеріали до проекту фінансового плану на 2024–2026 роки. Зокрема, в 2024 році в скарбницю від підвищеної до 15% ставки ПДФО для «багатих» росіян повинні надійти 176,2 млрд руб. У 2025-му — 189,6 млрд, а у 2026-му — 204,1 млрд.

<https://iz.ru/1594475/mariia-stroiteleva/dai-s-piat-vlasti-planiruiut-poluchit-570-mlrd-ot-naloga-na-bogatykh>

Компанії скаржаться на нестачу персоналу, але індексують зарплати лише за рівнем інфляції

27.10.2023 | За даними дослідження Б1, 2023 року 42% підприємств у РФ хотіли б збільшити кількість своїх співробітників — у середньому на 13%. При цьому частина з них, особливо у сфері промисловості, скаржаться на складнощі з підбором кваліфікованих співробітників — закриття вакансії може тривати до чотирьох місяців.

<https://www.kommersant.ru/doc/6298837>

Податківці хочуть контролювати більше угод для боротьби з виведенням прибутку з Росії

30.10.2023 | Влада має намір розширити коло компаній, угоди яких перевірятимуться щодо ринковості цін. Федеральна податкова служба стурбована проблемою виведення податкової бази із Росії за кордон. Запобігти ухиленню від податків має посилити контроль за цінами у внутрішньогрупових угодах, а підвищення штрафів у п'ять разів багаторазово підвищить для компаній ціну помилки

<https://www.forbes.ru/finansy/499367-nalogoviki-hotat-kontrolirovat-bol-se-sdelok-dla-bor-by-s-vyvodom-pribyli-iz-rossii>

ЦБ отримає доступ до даних про активи та зобов'язання експортерів за кордоном

30.10.2023 | Уряд РФ вніс до Держдуми поправки до закону про валютне регулювання та контроль — вони передбачають розширення повноважень Банку Росії щодо контролю за активами та зобов'язаннями перед нерезидентами зарубіжних «дочок» російських резидентів-експортерів.

<https://www.kommersant.ru/doc/6310327>

Більше половини банків із топ-30 за величиною залишків на депозитах у ЦП є іноземними

30.10.2023 | Банки, які перебувають під контролем іноземних власників, останнім часом тримають суттєвий обсяг вільної ліквідності на депозитних рахунках у ЦП, часом — від 40% до 90% усіх активів. За оцінками співрозмовників, для іноземних банків цей інструмент є абсолютно безризиковим, у тому числі з політичної точки зору.

<https://www.kommersant.ru/doc/6310305>

Громадянам "дружніх країн" спростять відкриття рахунків у російських банках

30.10.2023 | Уряд РФ визначив перелік з 25 дружніх країн, громадяни та юридичні особи яких зможуть у спрощеному порядку відкривати рахунки та вклади у російських банках. Зокрема, така можливість з'явиться у Білорусі, Казахстані, Бразилії, Індії, Китаї, Саудівській Аравії, Туреччині.

<https://www.kommersant.ru/doc/6310573>

Крупному бізнесу наказали розкрити «схованки» з валютою, щоб тримати карбованець до виборів-2024

30.10.2023 | Російська влада продовжує посилювати контроль за валютними операціями великих компаній, щоб стабілізувати рубль до президентських виборів і взяти під контроль інфляцію, що стрімко зростає. У понеділок, 30 жовтня, уряд вніс до Держдуми законопроект, який зобов'яже топ-експортерів звітувати перед ЦП про валютні активи за кордоном.

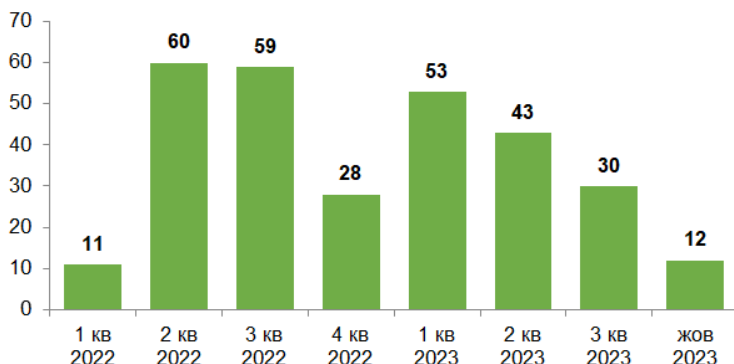
<https://www.moscowtimes.ru/2023/10/30/krupnomu-biznesu-prikazali-raskrit-tainiki-svalyutoi-htobi-derzhat-rubl-doviborov-2024-a111613>

ФОКУС МІСЯЦЯ: На вихід з РФ. Підсумки жовтня 2023 року

В цьому дайджесті ми підіб'ємо підсумки за жовтень 2023 року та надамо статистику повного виходу з початку війни.

KSE Institute

Кількість продажів і ліквідацій бізнесів іноземними компаніями в Росії ідентифікованих KSE (вийшли)

Особливу увагу в нашому проєкті ми приділяємо компаніям, які мають в Росії власні юридичні особи, сплачують податки, винаймають персонал, тощо.

Нагадуємо, що ми присвоюємо статус «вийшли» виключно за результатами змін у складі власників компанії в Російській Федерації, відображених в офіційному реєстрі, або коли про закриття угоди було повідомлено в іншій офіційній формі (наприклад, у прес-релізах або під час розкриття інформації на фондовій біржі публічними компаніями) або на підставі ліквідації підприємства.

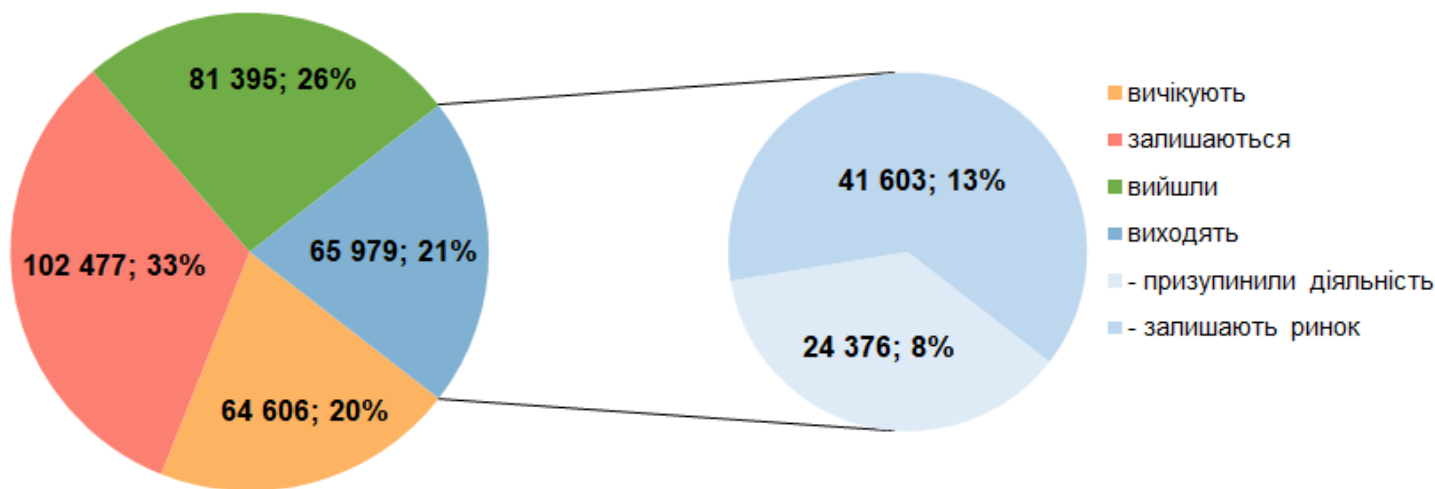
У базі даних KSE зареєстровано близько 1'520 компаній, дані про виручку яких перевищують

314 млрд доларів в 2021 році та ~234 млрд доларів в 2022 році. І щонайменше 296 з них уже продані місцевими компаніями або були ліквідовані та пішли з російського ринку. У жовтні 2023 року KSE Institute ідентифікував **+12 нових виходів⁶**, загальна кількість виходів, спостережених з початку вторгнення Росії, досягла 296.

На діаграмі нижче показано частку тих що «вийшли» та інших статусів **на основі розподілу доходу за 2021 рік**. Варто зазначити, що коли ми аналізуємо статус «вийшли», варто також звертати увагу на підстатуси («*призупинення діяльності*» може розглядатися лише як тимчасова пауза в роботі, тоді як ті, що «*залишають ринок*» — це явна ознака наміру компанії повністю вийти з Росії).

KSE Institute

Частка доходу за статусами KSE для ~1520 компаній з фінпоказниками в 2021 році, USD млн

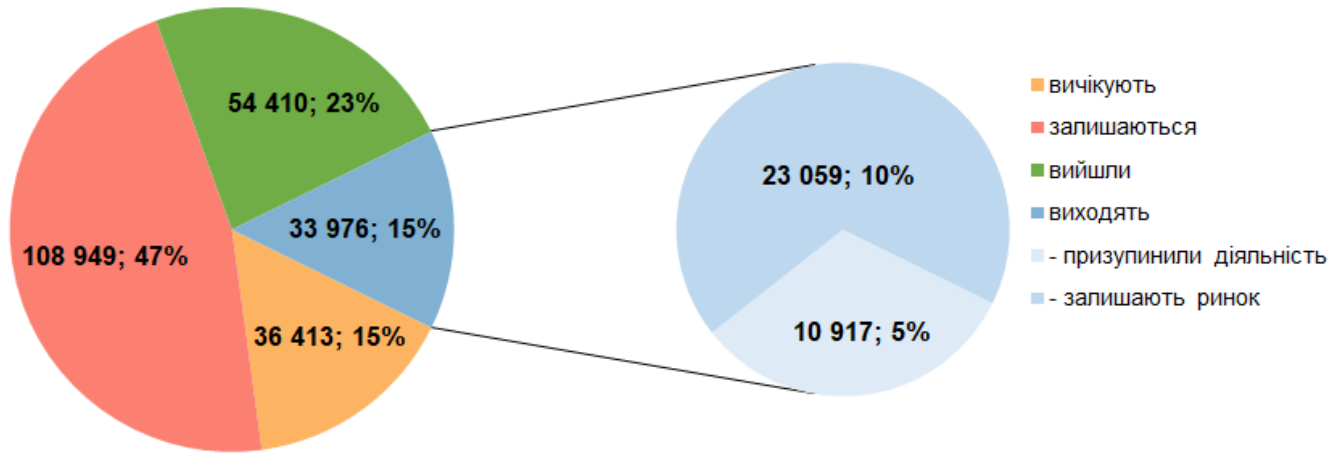
% тих, хто вийшов, становить 26% на основі розподілу доходу, тих, що **виходять**, становить **21%** від загального доходу (з часткою 37% підстатусів таких, що *призупинили діяльність* та 63% тих, що *залишають ринок*), % компаній, що **залишаються**, становить **33%** доходу та **20%** компаній, які вичікують на базі виручки, отриманої в Росії в 2021 році. Тому ми спостерігаємо ситуацію, коли % компаній, що залишаються, перевищує % тих, що виходять і вийшли (це означає, що трохи менше 50% доходу, отриманого іноземними компаніями до вторгнення йде з Росії).

⁶ Слід зазначити, що нещодавно відкритий доступ до російського реєстру ЄГРЮЛ було частково засекречено, тому KSE Institute міг пропустити деякі виходи, але ми знайшли нове рішення, яке дозволить нам отримувати належний доступ до реєстрів у майбутньому.

Якщо ми подивимося на той самий графік за розподілом доходу за 2022 – картина буде трохи іншою:

KSE Institute

Частка доходу за статусами KSE для ~1430 компаній з фінпоказниками в 2022 році, USD млн

% тих, хто вийшов, становить 23% на основі розподілу доходу, тих, що **виходять**, становить лише **15%** від загального доходу (з часткою 32% підстатусів таких, що *призупинили діяльність* та 68% тих, що *залишають ринок*), **% компаній, що залишаються, становить 47%** доходу та **15%** компаній, які вчікують на базі виручки, отриманої в Росії в 2022 році.

Ключовий висновок може бути наступним: на загальному фоні падіння доходів у 2022 році компанії, які прийняли рішення піти, заробили менше, ніж ті, хто залишився, і більше компаній перейшли з підстатусу «призупинили діяльність» до «залишають ринок», демонструючи посилене бажання розірвати відносини з Росією.

Географія є найважливішим фактором, який пояснює рішення компаній. Компанії з «недружніх країн» (термін, введений Російською Федерацією для опису країн, які приєдналися до міжнародної санкційної політики проти РФ у відповідь на її вторгнення в Україну) мають набагато більше шансів вийти.

Ось також розбивка за країнами та за галузями та компаній, які вже вийшли:

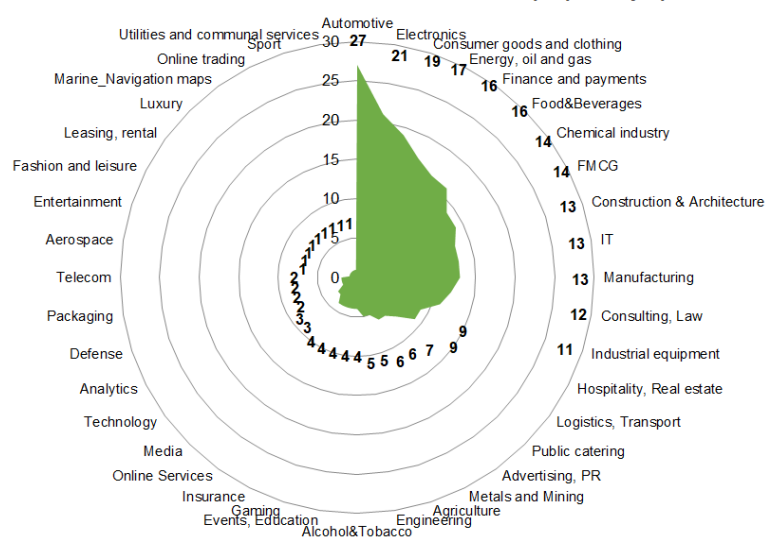
KSE Institute

Кількість компаній, які вийшли з РФ в розрізі країн штаб-квартир

KSE Institute

Кількість компаній, які вийшли з РФ в розрізі індустрій

Так, станом на кінець жовтня 2023 року компанії з **35 країн** і **40 галузей** вже вийшли, показавши справжню реакцію на війну, розпочату Росією, і не спровоковану агресію проти України. Найбільше компаній мали штаб-квартири в США, Фінляндії, Німеччині, Великобританії і Франції та працювали в індустріях “Автомобілебудування”, “Електроніка”, “Споживчі товари та одяг”, “Енергетика, нафта та газ”, “Фінанси та платежі” та “Їжа та напої”.

Для більш точного пояснення поведінки компаній необхідно враховувати кілька факторів одночасно. Згідно з нашим аналізом, найбільш схильні до виходу (на відміну від тих, хто залишився в РФ) компанії технологічного та

комунікаційного сектору. Частково через те, що у них менше фізичних активів у Російській Федерації, ніж у виробничих секторах. Компанії, які виробляють продукцію для щоденного споживання населення в РФ, рідше йдуть (це одне з ключових їх пояснень, чому вони не йдуть). Фармацевтичні компанії, які пояснюють свої рішення турботою про громадське здоров'я, як правило, стають компаніями, які «залишаються».

Компанії з більшим локальним доходом і публічні компанії також схильні залишати ринок: імовірно, великі транснаціональні корпорації більш відповідально ставляться до своєї репутації та реагують на запити інвесторів. Крім того, цілком імовірно, що вихід найбільших транснаціональних корпорацій з РФ для них не настільки болючий для глобального бізнесу, як для менших компаній, для яких частка російського ринку може бути значною.

Ось список «виходів», яких ми нещодавно змогли ідентифікувати: [Google](#) (частина [Alphabet](#), банкрутство російської дочірньої компанії визнано судом), [ASBIS](#), [Carlsberg](#) (Carlsberg готується до боротьби за право російського підрозділу продавати свої бренди після того, як Росія захопила контроль над акціями дочірніх компаній Danone і Carlsberg), [Decathlon](#), [Ensto](#), [Viterra](#) (частина [Glencore](#) яка перестала бути акціонером "Роснафти" в 2022 році. Сбербанк намагається заарештувати російські активи Glencore, що залишилися через нафтовий борг), [Ingka](#), [Legrand](#), [Sulzer](#), [VEON](#) та [Xerox](#). Крім того, було завершено вихід [KONE](#), але ми вже повідомляли про це раніше..

Крім того, ми перекласифікували статус [ThyssenKrupp](#) з «вийшли» to «вичікують», оскільки насправді місцеві компанії цієї групи не змінили своїх власників, а найбільші компанії були перейменовані, ймовірно, щоб приховати зв'язки з материнською компанією. Крім того, наші колеги з [Squeezing Putin ідентифікували великий стрибок в торгівлі](#) влітку 2022 року, головним чином пов'язаний з проектом Мурманського морського порту по постачанню нової системи обробки вугілля.

Більшість із цих виходів були визначені раніше на етапі їх підготовки. Також ми поки не поспішаємо присвоювати статус «вийшли» багатьом компаніям, які стоять буквально на межі виходу, хоча поки не завершили цей процес остаточно (при тому деякі з них вже було націоналізовано, частково продали свій бізнес або розпочали процедуру банкрутства).

Ось лише деякі з них: [Adidas](#) (Арбітражний суд Москви заарештував активи російської «дочки» Adidas на 3,49 млрд рублів у рамках позову від парку розваг «Острів мрії»), [Credit Suisse](#) (суд заарештував кошти на рахунках Credit Suisse у межах суми позову калузького Газенергобанку — €10,12 млн і \$10,25 млн, які зберігаються на рахунках у АТ «Банк Кредит Свісс». Також заарештовано 99,9% акцій банку «Кредит Свісс» та «Кредит Свісс Сек'юритіз», які належать Credit Suisse AG, і заборонив розпоряджатися цими акціями та частками в межах заявлених позовних вимог у частині, не покритій арештом коштів), [Fujitsu](#) (Японська технологічна корпорація Fujitsu ініціювала процес ліквідації своєї юридичної особи в Росії. За даними російського реєстру, запис про ліквідацію місцевого ТОВ "Фуджіцу Технолодж Солюшнс" з'явився в серпні, і в компанії вже призначили ліквідатора.), [IKEA](#) (Ingka продала свої російські торгові центри дочірньому банку Газпромбанку. IKEA також провела частковий продаж - ТОВ "СІБФІНАНС" стає новим засновником організації. З ЄДРЮЛ видалено запис про засновника ІНГКА ХОЛДИНГ ЮРОП Б.В. 25.10.2023: Повне найменування змінено з ТОВ "ІНГКА СЕНТЕРС РУС ОПЕРЕЙШН" на ТОВ КЕРУЮЧА КОМПАНІЯ "МЕГА"), [Rehau](#) (REHAU розглядає варіанти виходу з Росії, але немає дозволу влади на продаж).

Наступний огляд угод за листопад 2023 року чекайте через місяць.

Що нового відбулось минулого місяця – ключові новини з щоденного моніторингу KSE (оновлення двічі на місяць)⁷

14.10.2023

***Loongson** (Китай, ІТ) Статус за KSE - *залишаються*

Китай не надасть Росії нові процесори Loongson 3A6000, а відправить старі процесори Loongson 3A5000.

<https://overclockers.ru/blog/cool-gadgets/show/114745/kitaj-ne-dast-rossii-novye-processory-loongson-3a6000-otpraviv-starye-loongson-3a5000>

***Adidas** (Німеччина, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *вичікують*

Арбітраж наложив арешт на кошти, які належать ТОВ "Адідас", "і на будь-яку іншу власність в межах вартості позову" у розмірі 3,5 мільярда російських рублів.

<https://www.interfax.ru/russia/925798>

***Haier** (Китай, Електроніка) Статус за KSE - *залишаються*

Російський ринок телевізорів перейшов на китайські бренди.

<https://www.kommersant.ru/doc/6279906>

15.10.2023

***Fossil Trading** (Індія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

***Energopole** (Швейцарія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

***Mercantile & Maritime Group** (Сингапур, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

***Tejarinaft FZCO** (Об'єднані Арабські Емірати, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

***Amur** (Об'єднані Арабські Емірати, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

Торговий тиран, що керує глобальним нафтовим бізнесом Росії

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-10-14/the-trading-tycoon-steering-russia-s-global-oil-business>

<https://dron.media/siechin-nashiel-sposob-postavliat-rossiiskuiu-nieft-v-obkhod-sanktsii-bloomberg/>

***BOTAŞ** (Туреччина, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

Туреччина відхилила свій борг у розмірі 27,5 мільярда доларів перед Росією за поставки газу, як оголосила турецька державна компанія BOTAŞ, що займається нафтою та газом.

<https://www.rbc.ru/rbcfreenews/652aed2e9a7947d8635702a9>

16.10.2023

***Fujitsu** (Японія, Електроніка) Статус за KSE - *виходять*

Японська технологічна корпорація Fujitsu ініціювала процес ліквідації своєї юридичної особи в Росії. За даними російського реєстру, запис про ліквідацію місцевого ТОВ "Fujitsu Technology Solutions" з'явився в серпні, і компанія вже призначила ліквідатора.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/16/705528/>

<https://delo.ua/business/yaponska-kompaniya-fujitsu-likviduje-svii-pidrozdil-v-rf-425112/>

***Indian Oil Corporation** (Індія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

***Bharat Petroleum** (BPCL) (Індія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

***Hindustan Petroleum** (Індія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

Коли Індія засмучується виплатами за російську нафту юанями, деякі платежі затримуються.

<https://www.reuters.com/markets/commodities/india-frowns-paying-russian-oil-with-yuan-some-payments-held-up-sources-say-2023-10-16/>

***Europol Gaz** (Польща, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *вичікують*

Компанія "Gazprom Export," дочірня компанія Gazprom, подала запит до суду у Санкт-Петербурзі з метою заборонити польській компанії Europol Gaz проводити арбітраж в Стокгольмі.

<https://www.epravda.com.ua/rus/news/2023/10/16/705524/>

17.10.2023

***Arta-F** (Латвія, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *залишаються*

Латвія порушила справу проти постачальника військового одягу для російської армії.

<https://www.moscowtimes.ru/2023/10/17/latviya-vozbudila-delo-protiv-postavschika-obmundirovaniya-dlya-rossiiskoi-armii-a110328>

***Asana** (США, ІТ) Статус за KSE - *залишаються*

Asana, американська компанія-розробник програмного забезпечення для командної роботи, переважно в галузі ІТ, продовжує обслуговувати команди з Росії.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/17/705551/>

***Apple** (США, Електроніка) Статус за KSE - *вичікують*

***Apple Pay** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

⁷ На сайті проекту <https://leave-russia.org/> є розділ "[Новини компаній](#)", слідкуйте за щоденними оновленнями прямо на сайті

Американська компанія Apple опублікувала нові правила для російських розробників додатків, які дозволяють користувачам використовувати зовнішні методи оплати для здійснення покупок без участі Apple.

https://www.rbc.ru/technology_and_media/18/10/2023/652e8aab9a794769c742bb89

***Nvidia** (США, ІТ) Статус за KSE - *вийшли*

Байден має наміри відключити Китай від сучасних мікрочипів для штучного інтелекту.

<https://www.reuters.com/technology/biden-cut-china-off-more-nvidia-chips-expand-curbs-more-countries-2023-10-17/>

<https://www.moscowtimes.ru/2023/10/17/bayden-nameren-otrezat-kitay-ot-novykh-chipov-nvidia-rasprostranit-ogranicheniya-na-drugie-strany-a110307>

18.10.2023

***Bauer Spezialtiefbau** (Німеччина, Будівництво та архітектура) Статус за KSE - *виходять*

Суд вперше скасував угоду, яка була укладена без дозволу антимонопольної комісії.

<https://www.vedomosti.ru/finance/articles/2023/10/18/1001141-sud-vpervie-otmenil-sdelku-iz-za-otsutstviya-razresheniya-pravkomissii?from=newsline>

***Google** (США, Онлайн Сервіси) Статус за KSE - *вичікують*

Арбітражний суд Москви оголосив російську дочірню компанію Google, ООО "Google," банкрутом з загальними заборгованостями у сумі 53,6 мільярда російських рублів.

<https://www.vedomosti.ru/technology/articles/2023/10/19/1001364-sud-priznal-bankrotom-rossiiskuyu-dochku-google>

***Nvidia** (США, ІТ) Статус за KSE - *вийшли*

Nvidia попереджає про проблеми з продукцією через затягування правил чіпів у США.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-10-17/us-restricts-sale-of-nvidia-made-for-china-chips-in-new-rules?leadSource=verify%20wall>

***Zoom** (США, Онлайн Сервіси) Статус за KSE - *залишаються*

Росія наклала штраф на компанію Zoom у розмірі 1,18 мільйонів доларів за роботу без офісу на місці.

<https://www.reuters.com/technology/russia-fines-zoom-118-mln-operating-without-local-office-ria-2023-10-17/>

19.10.2023

***Credit Suisse** (Швейцарія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Суд арештував активи Credit Suisse в Росії на суму понад 20 мільйонів доларів.

<https://www.forbes.ru/finansy/498815-cud-arestoval-aktivy-credit-suisse-v-rossii-na-summu-bolee-20-mln>

***Linde** (Німеччина, Хімічна промисловість) Статус за KSE - *вичікують*

***Technip Energies** (Франція, Інженерія) Статус за KSE - *залишаються*

Європейські компанії допомагають Кремлю в реалізації стратегічного проекту в Арктиці.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/19/705650/>

https://www.lemonde.fr/les-decodeurs/article/2023/10/19/comment-le-francais-technip-energies-a-assiste-un-megaprojet-gazier-russe-malgre-les-sanctions-internationales_6195341_4355770.html

***China National Petroleum Corporation** (Китай, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *залишаються*

Голова "Газпрому" Олексій Міллер і Голова Правління Китайської національної корпорації з нафти (CNPC) Дай Хоуліан підписали угоду про додаткові поставки газу в Китай через "Східний маршрут".

<https://www.kommersant.ru/doc/6283438>

***Shell** (Велика Британія, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *вийшли*

***Total Energies** (Франція, Енергетика, нафта та газ) Статус за KSE - *вийшли*

Європейський союз домовився закупати катарський газ на десятиліття, замість російського газу.

<https://www.moscowtimes.ru/2023/10/19/evrosoyuz-dogovorilsva-desyatiletiami-zakupat-gaz-v-katare-vmesto-rossiiskogo-a110553>

20.10.2023

***Egmont Group** (Канада, Асоціація, НУО) Статус за KSE - *виходять*

Росію було відсторонено від Групи Egmont фінансових розвідувальних одиниць.

<https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-10-19/russia-suspended-from-global-financial-intelligence-group>

***SEFE Securing Energy for Europe** (Німеччина, Енергетика, нафта і газ) Статус за KSE - *залишаються*

Німеччина продовжує торгувати російським газом, оскільки його відміна обходиться в 10 мільярдів євро.

https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-10-19/germany-still-trades-russian-gas-as-canceling-costs-10-billion?srnd=premium-europe&fbclid=IwAR1Ry7E4Z_I9PBOOCMnuF6fvw_QQuDt9fbABthKj2rTu2DsJJ88b9exZ0bk

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/20/705674/>

21.10.2023

***General Technology Limited** (Китай, Інженерія) Статус за KSE - *залишаються*

***Beijing Luo Luo Technology Development Co Ltd** (Китай, Логістика та транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

***Changzhou Utek Composite Company Ltd** (Китай, Виробництво) Статус за KSE - *залишаються*

США ввели санкції проти трьох компаній, що базуються в Китаї, як повідомило Міністерство оборони США.

<https://biz.liga.net/ua/all/all/novosti/ssha-vvely-sanktsii-proty-trokh-kompanii-iz-kytaiu-za-rozpovsiudzhennia-balistichnykh-raket>

***Raiffeisen** (Австрія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

RBI: Є покупець для Raiffeisenbank, проте угода залежить від Кремля.

<https://frankmedia.ru/143408>

***Forbes Media LLC** (США, Медіа) Статус за KSE - *залишаються*

Російський олігарх виступив з заявою про те, що став таємним власником журналу Forbes.

<https://www.pravda.com.ua/news/2023/10/21/7425137/>

***Carlsberg Group** (Данія, Алкоголь і тютюн) Статус за KSE - *вийшли*

Спроба данської компанії Carlsberg Group позбавити пивоварну компанію "Балтіка" прав на деякі бренди зіткнулася з опозицією російської компанії.

<https://www.kommersant.ru/doc/6295080>

***Rockwool** (Данія, Будівництво та архітектура) Статус за KSE - *залишаються*

Грошова машина російського Rockwool: викидає великі суми в касу

<https://ekstrabladet.dk/nyheder/samfund/rockwools-russiske-pengemaskine-spytter-kaempe-beloeb-i-kassen/9994566>

23.10.2023

***De Beers** (Велика Британія, Розкіш) Статус за KSE - *вичікують*

De Beers планує "прогресувати" протокол WDC щодо російських діамантів.

<https://rapoport.com/news/de-beers-to-progress-wdc-protocol-on-russian-diamonds/>

***Softline International** (Велика Британія, IT) Статус за KSE - *вичікують*

***EBRD** (Велика Британія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

ЄБРР (Європейський банк реконструкції та розвитку) зменшує свої активи в Росії, продавши свою частку в Московській біржі.

<https://www.nasdaq.com/articles/ebird-reduces-russia-holdings-by-selling-stake-in-moscow-exchange-forbes>

***FATF** (Франція, Асоціація, НУО) Статус за KSE - *вичікують*

Міністерство фінансів та Державна служба фінансового моніторингу знову закликали Групу з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) включити Росію до "чорного списку" під час пленарних засідань у Парижі з 23 по 27 жовтня.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/23/705739/>

24.10.2023

***Hebei Wenfeng New Materials (HWNM)** (Китай, Metали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

UC Rusal досягла угоди щодо придбання однієї третини китайської металургійної компанії Hebei Wenfeng New Materials для забезпечення постачання оксиду алюмінію (глинозему).

<https://www.reuters.com/article/rusal-ma-china/update-1-russias-rusal-in-262-mln-deal-to-buy-stake-in-chinese-alumina-firm-idUSL1N3BU05Y>

***Finnair** (Фінляндія, Авіаперевезення) Статус за KSE - *виходять*

Глава Finnair в Індії не турбується через використання російського повітряного простору авіакомпанією Air India.

https://www.business-standard.com/companies/news/finnair-not-that-bothered-by-air-india-s-use-of-russian-airspace-romu-123102400658_1.html

***Kone** (Фінляндія, Будівництво та архітектура) Статус за KSE - *вийшли*

Фінський виробник ліфтів Kone, який планував передати свою російську підсумію місцевому керівництву, знайшов зовнішнього покупця.

<https://www.kommersant.ru/doc/6296459>

<https://www.reuters.com/business/finnish-elevator-maker-kone-sells-russian-assets-s8-capital-2023-10-24/>

***Interactive Brokers** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Гіпокризія чи звичайний бізнес? Як Interactive Brokers співпрацює з російськими клієнтами.

<https://informator.ua/uk/licemirstvo-chi-business-as-usual-yak-interactive-brokers-vzayemodiye-z-rosiyskimi-kliiyentami>

25.10.2023

***Intertrans Sp.** (Польща, Логістика і транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

***KEB** (Німеччина, Електроніка) Статус за KSE - *залишаються*

***IR-Logistik GmbH** (Німеччина, Логістика і транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

***Advantek GmbH** (Німеччина, Логістика і транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

***ETC Electronics Ltd** (Китай, Електроніка) Статус за KSE - *залишаються*

"Кинжал" в спину. Російські виробники ракет не потрапили під санкції і продовжують отримувати обладнання та компоненти з Європи.

<https://theins.ru/politika/265990>

***Deutsche Bank** (Німеччина, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Deutsche Bank може бути під загрозою конфіскації свого майна в Росії через позов від компанії "Ruskhimalyans".

<https://www.kommersant.ru/doc/6297672>

***Bacardi** (Велика Британія, Алкоголь і тютюн) Статус за KSE - *залишаються*

НАЗК (Національне агентство з питань запобігання корупції) вимагає введення санкцій проти колишнього керівника офісу компанії Bacardi в Україні. Це вимагання може бути пов'язане з обставинами, які ускладнюють вихід компанії з Російської Федерації.

<https://biz.liga.net/ua/ekonomika/all/novosti/nazk-vymahaie-sanktsii-proty-kolyshnoho-holovy-ofisu-bacardi-v-ukraini-zavazhaie-kompanii-pity-z-rf>

***Safran** (Франція, Оборона) Статус за KSE - *залишаються*

***GMP Metal Powder** (Німеччина, Метали та видобувна промисловість) Статус за KSE - *залишаються*

***Elval Halcor** (Греція, Виробництво) Статус за KSE - *залишаються*

Росія: Європа імпортує "критичні" метали на суму 13 мільярдів євро в "сліпому плямі" санкцій.

<https://www.investigate-europe.eu/posts/russia-sanctions-europe-critical-raw-materials-imports>

***Airbus** (Бразилія, Авіабудування) Статус за KSE - *вичікують*

Investigate Europe може розкрити, що Airbus та інші європейські компанії ще більше року після вторгнення продовжують закуповувати титан, нікель та інші сировини від фірм, близьких до Кремля.

<https://www.investigate-europe.eu/posts/russia-sanctions-europe-critical-raw-materials-imports>

***DP World** (Об'єднані Арабські Емірати, Логістика, Транспорт) Статус за KSE - *залишаються*

Росія уклала угоду з DP World з Дубаю щодо розвитку арктичного морського маршруту.

<https://www.reuters.com/markets/commodities/russia-sets-up-joint-venture-with-dp-world-develop-arctic-sea-route-2023-10-24/>

***Telegram** (Об'єднані Арабські Емірати, Online Services) Статус за KSE - *залишаються*

Російський брокер BCS почав надавати клієнтам можливість придбання облігацій Telegram, які були випущені в 2021 році, на вторинному ринку.

<https://www.kommersant.ru/doc/6297352>

***VEON** (Нідерланди, Телекомунікації) Статус за KSE - *вийшли*

Американські та європейські інвестори виражають занепокоєння у зв'язку з арештом частки корпоративних прав Kyivstar в Україні.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/25/705836/>

26.10.2023

***Euroclear** (Бельгія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *вичікують*

Депозитарна компанія Euroclear заробила 3 мільярди євро завдяки замороженим російським активам.

<https://www.epravda.com.ua/rus/news/2023/10/26/705918/>

***International Ski Federation** (Швейцарія, Спорт) Статус за KSE - *виходять*

Міжнародна Федерація лижного спорту (FIS) вирішила підтримати заборону на участь російських лижників.

https://www.espn.com/olympics/skiing/story/_/id/38743906/international-ski-federation-maintains-ban-russian-skiers

27.10.2023

***Camozzi Group** (Італія, Промислове обладнання) Статус за KSE - *залишаються*

Італійська компанія Camozzi працює в окупованому Криму та постачає пневматичне обладнання російській промисловості.

<https://trap.org.ua/publications/italiyska-kompaniia-camozzi-pratsiuie-v-okupovanomu-krymu-ta-postachaie-pnevmoobladnannia-dlia-rosivskoi-promyslovosti/>

***Technip Energies** (Франція, Інженерія) Status by KSE - *exited*

Французькі енергетичні компанії вчинили зраду обіцянці Президента Макрона підтримати Україну.

<https://www.euronews.com/2023/10/26/french-energy-companies-have-betrayed-macrons-promise-to-stand-with-ukraine>

29.10.2023

***Visa** (США, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *виходять*

Visa застергла банки сусідніх з Росією країн штрафами за відкриття рахунків для росіян.

https://glavcom.ua/world/world-economy/visa-prihozila-bankam-susidnih-iz-rf-krajim-shtrafom-za-vidkrittia-rakhunkiv-rosijanam-964744.html#google_vignette

***Raiffeisen** (Австрія, Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

Raiffeisen виплатить утримані дивіденди після зменшення обурення щодо Росії.

<https://www.bnnbloomberg.ca/raiffeisen-to-pay-withheld-dividend-after-russia-worries-ease-1.1990217>

***Camozzi Group** (Італія, Промислове обладнання) Статус за KSE - *залишаються*

Приховуючи свою присутність на тимчасово окупованому Криму та співпрацюючи з військово-промисловим комплексом Росії:

Група Camozzi включена до списку міжнародних спонсорів війни.

<https://nazk.gov.ua/uk/novyny/pryhovuyut-svoju-prysutnist-v-okupovanomu-krymu-ta-spivpratsyuyut-z-vpk-rf-camozzi-group-vneseno-do-pereliku-mizhnarodnyh-sponsoriv-vijny/>

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/27/705944/>

Італійський технологічний гігант Camozzi залишається в Росії, ланцюг постачання намічає військову співпрацю.

<https://euromaidanpress.com/2023/10/26/italian-tech-giant-camozzi-sticks-with-russia-supply-chain-hints-at-military-collaborations/>

***Huawei** (Китай, Електроніка) Статус за KSE - *вичікують*

***Samsung** (Південна Корея, Електроніка) Статус за KSE - *вичікують*

***Apple** (США, Електроніка) Статус за KSE - *вичікують*

Попит на бюджетну електроніку зріс в Росії.

<https://www.kommersant.ru/doc/6298847>

***Unilever** (Велика Британія, Споживчі товари та одяг) Статус за KSE - *залишаються*

Міжнародний спонсор війни Unilever продовжує бізнес в Росії.

<https://www.epravda.com.ua/news/2023/10/26/705929/>

<https://www.wsj.com/business/retail/unilever-ceo-outlines-shake-up-plans-to-boost-performance-after-3q-sales-beat-views-95fab688>

30.10.2023

***Bank Melli Iran** (Іран Фінанси та платежі) Статус за KSE - *залишаються*

У найближчому майбутньому на російському ринку з'явиться новий іноземний страхувальник - дочірня компанія, зареєстрована Мір Бізнес Банком (російська юридична особа іранського Bank Melli Iran).

<https://www.kommersant.ru/doc/6298782>

Нещодавно ми зробили багато значних покращень у нашому [Телеграм-боті](#) з удосконаленням його інтерфейсу, додаванням загальної статистики та відображенням останніх статусів KSE компаній, взятих із публічної бази даних KSE.

Команда KSE team має знову неймовірні новини по проекту! Ми не стоїмо на місці і крім підтримки і розвитку нашої бази даних, яка наразі містить найповнішу у світі інформації щодо діяльності світових корпорацій на ринку РФ, ми розвиваємо і наші технічні продукти. Ми розробили сканер штрих-кодів, який доступний за посиланням <https://leaverussia.kse.ua/> чи в нашому телеграм-боті https://t.me/exit_ru_bot! Щоб скористатися сканером, Вам треба мати будь-який мобільний телефон, відсканувати камерою штрих-код товару в магазині (чи в будь-якому іншому місці), і Ви побачите інформацію про його виробника і чи здійснює він також діяльність на території Росії.

Також, завдяки використанню ChatGPT, для більшості компаній сектору споживчого ми створили найповніший перелік із 7500+ основних брендів і торгових марок, тому пошук став ще зручніше і краще. Крім того, сканер можна зберегти як звичайний додаток на екрані смартфона, а також доступні версії, як англійською, так і українською мовами.

У липні KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікували нове дослідження під назвою "The Business of Staying: a closer look at multinational revenues and taxes in Russia in 2022", скачати повний текст англійською мовою можна за наступними посиланнями: <https://kse.ua/wp-content/uploads/2023/07/The-Business-of-Staying-1.pdf> та <https://b4ukraine.org/pdf/BusinessOfStaying.pdf>

Також у вересні 2023 року KSE Institute спільно з партнерами по коаліції B4Ukraine опублікували чергове дослідження під назвою «The Business of Leaving: How Multinationals Can Responsibly Exit Russia», завантажити повний текст англійською мовою можна тут: https://b4ukraine.org/pdf/B4Ukraine_Business_of_Leaving_report.pdf

Отримуйте більше деталей на щоденній основі:

[Сканер штрих-кодів від KSE \(лише для мобільних пристроїв\)](#)

[Telegram bot KSE по моніторингу новин @exit_ru_bot](#)

[Твіттер проекту SelfSanctions](#)

[Сайт leave-russia.org](#)

[ВІ аналітика @ Leave-russia.org](#)

[Новини компаній @ Leave-russia.org](#)

[Твіттер сайту leave-russia.org](#)

[LinkedIn проекту leave-russia.org](#)

[YouTube проекту leave-russia.org](#)

[Підтримати проект через Patreon](#)